

275

**NARIADENIE VLÁDY
Slovenskej republiky**

z 9. júna 2010,

**ktorým sa ustanovujú minimálne pravidlá ochrany kurčiat
chovaných na produkciu mäsa**

Vláda Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 1 písm. k) zákona č. 19/2002 Z. z., ktorým sa ustanovujú podmienky vydávania aproximačných nariadení vlády Slovenskej republiky v znení zákona č. 207/2002 Z. z. nariaďuje:

§ 1

(1) Toto nariadenie vlády ustanovuje minimálne pravidlá ochrany kurčiat chovaných na produkciu mäsa.

(2) Toto nariadenie vlády sa vzťahuje aj na chov alebo chovnú budovu, ktoré sú určené zároveň na chov aj na šľachtenie kurčiat.

(3) Toto nariadenie vlády sa nevzťahuje na

- chov s počtom nižším ako 500 kurčiat,
- chov iba s chovnými kurčatami,
- liahne,
- extenzívny chov kurčiat v halách a vo voľných výbežkoch podľa osobitného predpisu,¹⁾
- ekologicky chované kurčatá podľa osobitného predpisu.²⁾

§ 2

Na účel tohto nariadenia vlády sa rozumie

- chovom miesto produkcie, v ktorom sa kurčatá chovajú,
- chovnou budovou budova v chove, v ktorej sa chová krdel' hydiny,
- krdľom skupina kurčiat, ktoré sú umiestnené a prítomné v chovnej budove v tom istom čase,
- dennou mierou úmrtnosti počet kurčiat, ktoré uhynuli v chove v rovnakom dni, vrátane kurčiat utratených z dôvodov choroby alebo iných dôvodov, vydeľený počtom kurčiat prítomných v chovnej budove v daný deň a vynásobený číslom 100,
- súhrnnou dennou mierou úmrtnosti súčet denných mier úmrtnosti.

§ 3

(1) Chovné budovy musia spĺňať požiadavky uplatni-

teľné na chov uvedené v prílohe č. 1. Hustota zástavu kurčiat v chove alebo chovnej budove (ďalej len „hustota zástavu“), ktorou je celková živá hmotnosť kurčiat prítomných v chovnej budove v tom istom čase na 1 m² využiteľnej plochy, nesmie presiahnuť 33 kg/m², ak odseky 3 až 5 neustanovujú inak. Vlastník chovu kurčiat (ďalej len „vlastník“) alebo držiteľ³⁾ chovu kurčiat (ďalej len „držiteľ“) vedie záznamy pre každú chovnú budovu s uvedením

- počtu naskladnených kurčiat,
- vyžiteľnej plochy, ktorou je plocha s podstielkou kedykoľvek prístupná kurčatám,
- hybridu šľachtenia alebo druhu kurčiat, ak je známy,
- počtu mŕtvych kurčiat nájdených pri každej kontrole aj s označením príčin, ak sú známe, ako aj počtu kurčiat, ktoré boli utratené,
- počtu kurčiat, ktoré ostávajú v krdli po odoslaní kurčiat na predaj alebo usmrtenie.

(2) Tieto záznamy sa uchovávajú najmenej tri roky a sprístupňujú sa príslušnému orgánu⁴⁾ pri výkone kontroly alebo pri iných požiadavkách.

(3) Ak vlastník alebo držiteľ chová kurčatá pri vyššej hustote zástavu, ako ustanovuje odsek 1, pričom hustota zástavu nesmie presiahnuť 39 kg/m², okrem požiadaviek podľa odseku 1 musia byť splnené aj požiadavky na využívanie vyššej hustoty zástavu podľa prílohy č. 2.

(4) Ak vlastník alebo držiteľ chová kurčatá pri vyššej hustote zástavu, ako ustanovuje odsek 1 alebo odsek 3, pričom najvyššia hustota zástavu nesmie presiahnuť 42 kg/m², okrem požiadaviek podľa odseku 1 a požiadaviek na využívanie vyššej hustoty zástavu podľa prílohy č. 2 musia byť splnené aj tieto požiadavky:

- počas posledných dvoch rokov sa veterinárnou kontrolou⁵⁾ nezistili žiadne nedostatky a musí sa vykonať aspoň jedna veterinárna kontrola,
- kontrola chovu vlastníkom alebo držiteľom sa uskutočňuje podľa príručky správnej hygienickej praxe,
- aspoň v siedmich po sebe idúcich kontrolovaných krdľoch z chovnej budovy bola súhrnná denná miera

¹⁾ Príloha V písm. b) až e) nariadenia Komisie (ES) č. 543/2008 zo 16. júna 2008, ktorým sa zavádzajú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 1234/2007 o obchodných normách pre hydinové mäso (Ú. v. EÚ L 157, 17. 6. 2008).

²⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 834/2007 z 28. júna 2007 o ekologickej výrobe a označovaní ekologických produktov, ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 2092/91 (Ú. v. EÚ L 189, 20. 7. 2007) v platnom znení.

³⁾ Napríklad § 41 až 84 Zákonníka práce v znení neskorších predpisov, § 566 až 576 Obchodného zákonníka.

⁴⁾ § 4 ods. 1 písm. d) zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti.

⁵⁾ § 8 ods. 3 písm. a) zákona č. 39/2007 Z. z.

úmrtnosti pod 1 % + 0,06 % vynásobená jatočným vekom krdľa v dňoch; ak vlastník alebo držiteľ poskytne príslušnému orgánu dostatočné vysvetlenie výnimočnosti povahy vyššej súhrnnej dennej miery úmrtnosti alebo preukáže, že príčiny sú mimo jeho sféry kontroly, hustotu zástavu možno zvýšiť.⁶⁾

(5) Hustota zástavu sa určí na základe spätného hlásenia z bitúniku o celkovej živej hmotnosti kurčiat zaslaných z príslušnej chovnej budovy.

§ 4

(1) Držiteľ, ktorý je fyzickou osobou, absolvuje odborné školenie týkajúce sa jemu zverených úloh v oblasti zaobchádzania s kurčatami, na základe ktorého získa osvedčenie podľa osobitného predpisu.⁷⁾

(2) Odborné školenie podľa odseku 1 sa zameriava na pohodu zvierat a pozostáva z tematických okruhov podľa prílohy č. 3.

(3) Odborné školenie podľa odseku 1 organizuje osoba,⁸⁾ ktorá je oprávnená vykonávať školiace kurzy.

(4) Vlastník alebo držiteľ poskytuje osobám, ktoré zamestnáva alebo najíma na starostlivosť o kurčatá alebo

ich odchyt a nakládku, písomné pokyny o požiadavkách na pohodu zvierat vrátane požiadaviek týkajúcich sa metód utrácania používaných v zariadeniach.

§ 5

(1) Výsledky zhromažďovania údajov založených na kontrole reprezentatívnej vzorky krdľov usmrtených počas obdobia trvajúceho najmenej jeden rok sa predkladajú podľa osobitného predpisu.⁹⁾

(2) Výsledky kontrol a prijaté opatrenia na riešenie hlavných zistených problémov v oblasti pohody zvierat sa každoročne do 30. júna zasielajú Európskej komisii podľa osobitného predpisu.¹⁰⁾

§ 6

Týmto nariadením vlády sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie uvedené v prílohe č. 4.

§ 7

Toto nariadenie vlády nadobúda účinnosť 1. júla 2010.

Robert Fico v. r.

⁶⁾ § 8 ods. 3 písm. u) zákona č. 39/2007 Z. z.

⁷⁾ § 14 ods. 9 zákona č. 568/2009 Z. z. o celoživotnom vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁸⁾ § 5 písm. b) a c) zákona č. 568/2009 Z. z.

⁹⁾ § 5 písm. t) zákona č. 39/2007 Z. z. v znení zákona č. 299/2009 Z. z.

¹⁰⁾ § 6 ods. 2 písm. z) zákona č. 39/2007 Z. z. v znení zákona č. 299/2009 Z. z.

**Príloha č. 1
k nariadeniu vlády č. 275/2010 Z. z.****POŽIADAVKY UPLATNITEĽNÉ NA CHOV***Napájadlá*

1. Napájadlo je umiestnené a udržiavané tak, aby nedochádzalo k vyliatiu jeho obsahu.

Kŕmenie

2. Krmivo je pre kurčatá nepretržite dostupné alebo sú kŕmené v stanovených časových obdobiach. Kurčatám možno odobrať krmivo len v dobe kratšej ako 12 hodín pred plánovaným časom usmrtenia.

Podstielka

3. Kurčatá majú stály prístup k podstielke so suchým a sypkým povrchom.

Vetranie a vykurovanie

4. Zabezpečuje sa dostatočné vetranie zabráňujúce prehrievaniu a podľa potreby kombinovaním vetrania a vykurovania absorpcia nadmernej vlhkosti.

Hluk

5. Hladina hluku sa minimalizuje. Konštrukcia, umiestnenie, prevádzka a údržba ventilátorov, zariadení na kŕmenie alebo iného vybavenia sa udržiavajú tak, aby spôsobovali čo najnižšiu možnú hladinu hluku.

Osvetlenie

6. Počas obdobia vyžadujúceho osvetlenie sú všetky budovy osvetlené intenzitou najmenej 20 luxov na úrovni očí kurčiat a osvetlených je aspoň 80 % využiteľnej plochy. Na základe odporúčania úradného veterinárneho lekára¹⁾ možno povoliť dočasné zníženie intenzity osvetlenia.
7. Je potrebné, aby počas siedmich dní od umiestnenia kurčiat do budovy a do troch dní pred plánovaným časom usmrtenia osvetlenie fungovalo v 24-hodinovom rytme vrátane období zatemnenia trvajúcich celkovo najmenej šesť hodín, v rámci ktorých aspoň jedno neprerušované obdobie zatemnenia trvá najmenej štyri hodiny okrem období, keď je osvetlenie tlmené.

Inšpekcia

8. Všetky kurčatá v chove sa kontrolujú najmenej dvakrát denne, pričom sa sledujú najmä príznaky naznačujúce zníženie úroveň pohody zvierat alebo ich zdravia.
9. Vážne poranené kurčatá alebo kurčatá so zjavnými príznakmi zdravotnej poruchy, napríklad jedince s ťažkosťami s chôdzou, so závažnou brušnou vodnatielkou alebo s ťažkými deformáciami, ktoré daným jedincom pravdepodobne spôsobujú utrpenie, sa primerane ošetrí alebo okamžite utratia, ak je to potrebné kontaktuje sa veterinárny lekár.

Čistenie

10. Po konečnom vyskladnení a pred naskladnením nového krdľa hydiny do danej chovnej budovy sa časti budov, vybavení alebo nástrojov prichádzajúcich do styku s kurčatami dôkladne očistia a vydezinfikujú. Po konečnom vyskladnení chovnej budovy sa podstielka odstráni a poskytne sa čistá podstielka.

¹⁾ § 10 ods. 3 zákona č. 39/2007 Z. z.

Chirurgické zákroky

11. Je zakázané uskutočňovať akékoľvek chirurgické zákroky spôsobujúce poškodenie alebo stratu citlivej časti tela alebo zmenu štruktúry kosti z iných ako terapeutických alebo diagnostických dôvodov.

Ak sú vyčerpané všetky ostatné opatrenia na zabránenie šklbania peria a kanibalizmu, možno vykonať brúsenie zobáka. Okrem toho možno vykonať aj kastráciu kohútikov. Brúsenie zobáka alebo kastráciu vykonáva kvalifikovaný personál po porade s úradným veterinárnym lekárom. Brúsenie sa uskutočňuje na kurčatách, ktoré majú menej ako desať dní.

**Príloha č. 2
k nariadeniu vlády č. 275/2010 Z. z.****POŽIADAVKY NA VYUŽÍVANIE VYŠŠEJ HUSTOTY ZÁSTAVU***Oznámenie a dokumentácia*

1. Vlastník alebo držiteľ
 - a) oznamuje príslušnému orgánu svoj zámer využívať hustotu zástavu presahujúcu 33 kg/m² živej hmotnosti,
 - b) uvádza presný číselný údaj a
 - c) informuje príslušný orgán o akejkoľvek zmene hustoty zástavu aspoň 15 pracovných dní pred umiestnením krdla do chovnej budovy a podľa požiadavky príslušného orgánu sa k tomuto oznámeniu pripojí dokument zahŕňajúci informácie obsiahnuté v dokumentácii podľa bodu 2.
2. Vlastník alebo držiteľ vedie a má k dispozícii v rámci chovnej budovy súhrnnú dokumentáciu s podrobným opisom systémov produkcie. Dokumentácia sa na požiadanie poskytne príslušnému orgánu a pravidelne sa aktualizuje. Záznamy sa vedú najmä o technických kontrolách vetracieho a bezpečnostného systému. Vlastník alebo držiteľ bez zbytočného odkladu oboznámi príslušný orgán s každou zmenou opísanej chovnej budovy, jej vybavenia alebo postupov, ktoré pravdepodobne ovplyvnia pohodu kurčiat. Táto dokumentácia obsahuje najmä informácie o technických detailoch chovnej budovy a jej vybavení:
 - a) plán chovnej budovy vrátane rozmerov plôch, na ktorých sa kurčatá nachádzajú,
 - b) systém vetrania, a ak je to relevantné, ochladzovania a vykurovania vrátane jeho umiestnenia, plán vetrania s podrobným uvedením parametrov cieľovej kvality ovzdušia, ako je najmä prúdenie vzduchu, jeho rýchlosť a teplota,
 - c) systémy kŕmenia a napájania a ich umiestnenia,
 - d) bezpečnostné systémy a zálohové systémy v prípade výpadku akéhokoľvek automatického alebo mechanického vybavenia nevyhnutného pre zdravie a pohodu zvierat,
 - e) bežne používaný typ podlahy a podstielky.

Požiadavky na chovy – kontrola environmentálnych parametrov

3. Každá chovná budova je vybavená systémami vetrania, a ak je to potrebné, vykurovania a ochladzovania, ktoré boli navrhnuté, skonštruované a prevádzkujú sa tak, aby
 - a) koncentrácia amoniaku (NH₃) nepresahovala hladinu 20 ppm a koncentrácia oxidu uhličitého (CO₂) nepresahovala hladinu 3 000 ppm pri meraní na úrovni hláv kurčiat,
 - b) v prípade vonkajšej teploty meranej v tieni presahujúcej 30 °C nepresahovala vnútorná teplota uvedenú vonkajšiu teplotu o viac ako 3 °C,
 - c) priemerná relatívna vlhkosť meraná vnútri chovnej budovy počas 48 hodín nepresahovala 70 % v prípade poklesu vonkajšej teploty pod 10 °C.

Úmrtnosť

4. Ak je hustota zástavu vyššia ako 33 kg/m², sprievodná dokumentácia krdla obsahuje všetky údaje o dennej miere úmrtnosti a súhrnnej dennej miere úmrtnosti, ktoré vypočítava vlastník alebo držiteľ, a údaje o hybride šľachtienia alebo druhu kurčiat. Tieto údaje, ako aj počet kurčiat uhynutých pred príchodom na bitúnok sa pod dozorom úradného veterinárneho lekára zaznamenávajú a uvádza sa aj chov a chovná budova. Hodnovernosť údajov a súhrnnej dennej miery úmrtnosti sa kontroluje, pričom sa zohľadňuje počet kurčiat usmrtených na bitúnku a počet kurčiat, ktoré uhynuli pred príchodom na bitúnok.

Prehliadka post mortem

5. V súvislosti s kontrolami vykonávanými podľa osobitného predpisu¹²⁾ úradný veterinárny lekár hodnotí výsledky prehliadky *post mortem* s cieľom určiť prípadné iné známky nedostatočnej pohody, napríklad neobvyklú mieru kontaktnej dermatitídy, parazity a systémové choroby v chove alebo v chovnej budove chovu pôvodu.

¹²⁾ § 14 ods. 1 písm. a) zákona č. 39/2007 Z. z.

**Príloha č. 3
k nariadeniu vlády č. 275/2010 Z. z.**

TEMATICKÉ OKRUHY ODBORNÉHO ŠKOLENIA

Právne záväzné akty Európskej únie a všeobecne záväzné právne predpisy Slovenskej republiky upravujúce oblasť ochrany kurčiat, a to najmä ak ide o

- a) požiadavky uplatniteľné na chovy podľa prílohy č. 1,
- b) požiadavky na využívanie vyššej hustoty zástavu podľa prílohy č. 2,
- c) fyziológiu, predovšetkým potreby napájania a kŕmenia, správanie zvierat a vnímanie pojmu „stresové správanie“,
- d) praktické aspekty starostlivého zaobchádzania s kurčatami a ich odchytu, nakládky a prepravy,
- e) núdzovú starostlivosť o kurčatá a ich núdzové zabíjanie a utrácanie,
- f) preventívne opatrenia biologickej bezpečnosti.

**Príloha č. 4
k nariadeniu vlády č. 275/2010 Z. z.**

ZOZNAM PREBERANÝCH PRÁVNE ZÁVÄZNÝCH AKTOV EURÓPSKEJ ÚNIE

Smernica Rady 2007/43/ES z 28. júna 2007, ktorou sa stanovujú minimálne pravidlá ochrany kurčiat chovaných na produkciu mäsa (Ú. v. EÚ L 182, 12. 7. 2007).